

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

12 octombrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Toma Nadejda,

Judecători – Timofti Vladimir, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena, Guzun Ion

a judecat în ședință, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către avocatul Janu Anatolie în numele inculpatului, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 31 martie 2021, în cauza penală privindul pe

Irimciuc Mihail XXXXX, născut la XXXXX, domiciliat în XXXXX.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 04.01.2021 – 19.01.2021 (prima instanță);
2. 11.02.2021 – 31.03.2021 (instanța de apel);
3. 24.05.2021 – 12.10.2021 (instanța de recurs ordinar).

Asupra recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătorei Drochia /sediul Central/ din 19 ianuarie 2021, cauza fiind examinată pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală conform art. 364¹ Cod de procedură penală, Irimciuc Mihail a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani, cu executarea pedepsei în centrele de detenție pentru minori și tineri.

S-a încasat în beneficiul IP Rîșcani din contul inculpatului, suma de 450 lei, cu titlu de prejudiciu material.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

1.1 Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, Irimciuc Mihail, în noaptea de 18.11.2020, pe la orele 00:00, fiind în stare de ebrietate alcoolică, aflându-se în fața Inspectoratului de Poliție Rîșcani de pe str. Independenței 36, or. Rîșcani, acționând intenționat, din motive huliganice, încălcând grosolan ordinea publică, ce înseamnă o totalitate de relații sociale ce asigură o ambianță liniștită de conviețuire în societate, de inviolabilitate a persoanei, exprimând o vădită lipsă de respect față de societate, cu deosebită obrăznicie a strigat, fără nici un motiv, cu

cuvinte necenzurate în adresa angajaților din cadrul IP Rîșcani, iar la cerințele subofițerului superior al SDK a IP Rîșcani, Bulicanu Ion care fiind în exercitarea atribuțiilor de serviciu de menținere a ordinii publice de a înceta acțiunile ilegale, l-a insultat și l-a amenințat cu răfuială fizică, aruncând în direcția lui o butelie din sticlă, nimerind în automobilul de model „Skoda Fabia” cu n/î XXXXX ce-i aparține, zgârâindu-l.

În continuarea acțiunilor sale criminale, după ce a fost condus în incinta IP Rîșcani și aflându-se în camera de audiere, Irimciuc Mihail continua să strige cu cuvinte necenzurate în adresa persoanelor aflate în incinta acestei instituții, lovind cu picioarele în mobilier, încercând cu o bară metalică de la masă să-i aplice o lovitură ofițerului superior de investigații al SII a IP Rîșcani, Frenchil Alexandr, acțiuni ce au fost curmate de specialistul pentru protecția drepturilor copilului din cadrul Direcției de asistență socială și protecția familiei Rîșcani, Tolincă Livia.

Astfel, acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art. 287 alin. (3) Cod penal – *„huliganismul agravant, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de amenințarea aplicării violenței asupra persoanelor, precum și acțiunile care prin conținutul lor, se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită, prevăzute la alin. (1) săvârșite cu încercarea aplicării altor obiecte pentru vătămarea integrității corporale sau sănătății”*.

2. Sentința primei instanțe a fost atacată cu apel de către avocatul Rusu Victor în numele inculpatului, solicitând casarea parțială a sentinței în partea stabilirii pedespei, rejudecarea cauzei cu adoptarea unei noi hotărâri în această parte, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie aplicate prevederile art. 90 Cod penal, invocând că, pedeapsa este prea aspră, sunt prezente mai multe circumstanțe atenuante – recunoașterea vinovăției, căința sinceră, minoratul ca circumstanță excepțională în temeiul art. 79 Cod penal, de care instanță nu a ținut cont la individualizarea pedepsei penale, stabilindu-i cea mai severă în coraport cu pericolul social a faptelor comise.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 31 martie 2021, s-a respins apelul ca fiind nefondat, cu menținerea sentinței.

3.1 Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că, prima instanță la stabilirea pedepsei penale a dat deplina eficiență dispozițiilor art. art. 61,75 Cod penal ce determină scopul pedepsei penale, criteriile generale de individualizare a ei și în special celor de la art. 70 alin. (3) Cod penal, potrivit căror persoanelor care la data săvârșirii infracțiunii, nu au atins vârsta de 18 ani, maximul pedepsei se reduce cu jumătate, precum și celor de la art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, ce garantează vinovatului reducerea cu o 1/3 a termenului pedepsei în cazul acceptării examinării cauzei în baza probelor administrate la faza urmăririi penale, corect reținând, că scopul pedepsei penale este cel de restabilire a echității sociale și corectarea celui vinovat, întru prevenirea comiterii atât de către el, cât și de către alte persoane a faptelor penale cu conținut analogic.

În continuare, instanța de apel a reținut că, numindu-i inculpatului pedeapsa închisorii, prima instanță a ținut cont de personalitatea lui, nu este la prima abatere de lege, anterior fiind condamnat pentru fapte similare la pedeapsa închisorii (v.I f.d. 87), care însă nu și-a atins efectul preventiv serios, el continuându-și activitatea criminală după eliberarea din locurile de detenție, ne având o ocupație utilă ce i-ar asigura minimul de existență, ceea ce scoate în vileag tendința recidivării prin comiterea unor fapte social periculoase.

Instanța de apel a reținut caracteristica eliberată în privința inculpatului minor de către directorul Centrului multifuncțional „Renaștere” Rîșcani, Smolcaninova Olga, potrivit cărei el manifesta agresivitate față de angajații și beneficiarii instituției, impunându-și predominanța, punându-le în pericol siguranța și securitatea, părăsind necontrolat încăperea centrului, evitând supravegherea și refuzând școlarizarea, făcând abuz de alcool și implicându-se în acte antisociale, fapt pentru care a fost atras la răspunderea penală încă pe un caz de huliganism, ce-i denotă ne dorința de a-și schimba comportamentul, care este neadecvat mai cu seamă când se află sub influența alcoolului, excluzând orice încercare de discuție din partea angajaților centrului.

Respectivul comportament fiind confirmat în instanța de apel de către reprezentantul Centrului, desemnată pentru participare Țolincă Livia, care deși a pledat pentru atenuarea pedepsei penale, totuși a confirmat că măsurile educative întreprinse în privința inculpatului, nu au dat nici un efect serios, el continuând același comportament ca și până la executarea precedentei pedepse cu închisoare, întreținând legături cu persoane condamnate, întrebuințând alcool și beneficiind de serviciile Centrului doar pe timp de noapte, ne reacționând la observațiile făcute și tentativele de al corecta.

În acest sens, instanța de apel a atestat caracterul proporțional și echitabil a pedepsei numite în raport cu fapta comisă și personalitatea inculpatului, fapt pentru care în respingerea solicitării atenuării pedepsei penale a reținut, că recunoașterea vinovăției, căința sinceră și acceptarea probatoriului administrat, au fost apreciate drept împrejurări ce au determinat aplicarea art. 364¹ Cod de procedură penală, asigurând în temeiul alin. (8) reducerea pedepsei penale, fapt ce face imposibilă aplicarea lor prin intermediul art. 79 Cod penal, pentru a nu le acorda dubla valență.

4. Decizia instanței de apel, este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Janu Anatolie în numele inculpatului, indicând temeiurile pentru recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, prin care solicită casarea deciziei, cu remiterea cauzei la rejudecare, invocând:

- instanța de apel s-a limitat doar la formulări generale specifice practic tuturor cauzelor penale, și minorilor de vârsta inculpatului, care sunt încă practic copii, cu viziunile la viață în stadia de formare, supărări copilărești, dar ambiții extraterestri;
- inculpatul minor a recunoscut pe deplin vinovăția sa, s-a căit de cele comise, a conștientizat fapta comisă, a solicitat examinarea cauzei în baza probelor

administrare în faza de urmărire penală (art.364¹ CPP), a avut un comportament loial în instanță, contribuind activ la descoperirea infracțiunii imputate;

- careva circumstanțe agravante în privința inculpatului nu au fost invocate și constatate;

- persoanei minore îi poate fi oferită șansa de corectare în condiții de libertate, cu stabilirea pedepsei condiționate, cu impunerea la respectarea anumitor restricții pentru inculpat în temeiul art. 90 alin. (6) și 104 CP;

5. La recursul ordinar declarat de către avocatul Janu Anatolie în numele inculpatului, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, a depus referință procurorul în Secția reprezentare a învinuirii în Curtea Supremă de Justiție, prin care a manifestat dezacordul cu recursul înaintat, indicând că este inadmisibil ca vădit neîntemeiat motivând prin faptul că instanțele de judecată și-au argumentat suficient soluția și în sensul pedepsei penale stabilite inculpatului, au ținut cont în deplina măsură de principiile generale de aplicare a pedepsei, precum și de criteriile generale de individualizare a pedepsei, de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează sau agravează răspunderea, stabilindu-i o pedeapsă echitabilă.

5.1 La recursul ordinar declarat de către avocatul Janu Anatolie în numele inculpatului, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, a depus referință partea vătămată Bulicanu Ion, susținând că nu are careva pretenții materiale față de inculpat, nu v-a avea careva pretenții față de oricare pedeapsă stabilită inculpatului la discreția instanței, luând în considerație vârsta inculpatului.

6. Judecând recursul ordinar în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit constată că, recursul ordinar declarat urmează a fi admis, din următoarele considerente.

În speță se constată că recurentul s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și a declarat recursul ordinar în termen.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să admită recursul, să caseze parțial decizia atacată, să rejudece cauza și să pronunțe o nouă hotărâre.

Potrivit prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

În sensul prevederilor din art. 414 alin. (1), 417 alin. (1) pct. 8), 419 Cod de procedură penală și a jurisprudenței naționale, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi

prezentate instanței de apel. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

În același context, Colegiul penal lărgit menționează, că hotărârile pronunțate de instanțele ierarhic inferioare trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea superficială sau motivarea în termeni vagi – evazivi, reprezintă motiv de casare.

Lecturând textul recursului, Colegiul penal constată că, recurentul își exprimă dezacordul doar cu faptul că pedeapsa aplicată este prea aspră, indicând temeiurile pentru recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal lărgit reține că temeiul de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală și-a găsit confirmarea în cauza dată, în sensul că s-a aplicat pedeapsa închisorii cu executare, fiind individualizată contrar prevederilor legale.

Colegiul penal lărgit atestă că instanța de apel greșit nu a aplicat prevederile art. 79 Cod penal, or, inculpatul la momentul săvârșirii infracțiunii avea 16 ani, deci era minor, iar conform prevederilor art. 79 alin. (1) Cod penal: „Tinând cont de circumstanțele excepționale ale cauzei, legate de scopul și motivele faptei, de rolul vinovatului în săvârșirea infracțiunii, de comportarea lui în timpul și după consumarea infracțiunii, de alte circumstanțe care micșorează esențial gravitatea faptei și a consecințelor ei, precum și de contribuirea activă a participantului unei infracțiuni săvârșite în grup la descoperirea acesteia, instanța de judecată poate aplica o pedeapsă sub limita minimă, prevăzută de legea penală pentru infracțiunea respectivă, sau una mai blândă, de altă categorie, ori poate să nu aplice pedeapsa complementară obligatorie. **Minoratul persoanei care a săvârșit infracțiunea se consideră circumstanță excepțională.** Săvârșirea infracțiunii de către persoanele care au atins vârsta de 18 ani, dar nu au atins vârsta de 21 de ani poate fi apreciată de către instanța de judecată drept circumstanță excepțională”.

Prin urmare, Colegiul penal lărgit concluzionează că, instanța de apel la argumentarea soluției de respingere a apelului și de menținere a sentinței a motivat prin faptul că „*Colegiul atestă caracterul proporțional și echitabil a pedepsei numite în raport cu fapta comisă și personalitatea inculpatului, fapt pentru care în respingerea solicitării atenuării pedepsei penale reține, că recunoașterea vinovăției, căința sinceră și acceptarea probatoriului administrat, au fost apreciate drept împrejurări ce au determinat aplicarea art. 364¹ Cod de procedură penală, asigurând în temeiul alin. (8) reducerea pedepsei penale, fapt ce face imposibilă aplicarea lor prin intermediul art. 79 Cod penal, pentru a nu le acorda dubla valență.*”

Referitor la această constatare, Colegiul penal lărgit atestă că, instanța de apel a omis a se expune asupra prevederilor din art. 79 Cod penal, și anume: „**Minoratul persoanei care a săvârșit infracțiunea se consideră circumstanță excepțională.**”

mai mult, instanța de apel prin această constatare a ignorat o normă imperativă a Legii penale, astfel, instanța de apel eronat a ajuns la concluzia că dacă se vor aplica și prevederile art. 79 Cod penal în privința inculpatului se va acorda o dublă valență juridică circumstanței atenuante – recunoașterea vinovăției.

În atare circumstanțe, Colegiul penal lărgit conchide că există temei legal pentru casarea deciziei instanței de apel și a sentinței în partea stabilirii pedepsei, deoarece la individualizarea pedepsei, instanța de apel nu a acordat deplină eficiență prevederilor art. 79 Cod penal.

Conform art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod, în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod.

În continuare, referitor la alegațiile avocatului precum că: „persoanei minore îi poate fi oferită șansa de corectare în condiții de libertate, cu stabilirea pedepsei condiționate, cu impunerea la respectarea anumitor restricții pentru inculpat în temeiul art. 90 alin. (6) și 104 CP”, Colegiul penal lărgit statuează că, inculpatul a mai fost condamnat pentru săvârșirea unei infracțiuni similare, astfel, Colegiul penal lărgit conchide că, inculpatul nu a pornit pe calea corijării, nu a conștientizat gravitatea acțiunilor sale, în legătură cu ce urmează să execute pedeapsa închisorii real.

În consecință, Colegiul penal lărgit consideră că recursul ordinar declarat de către avocatul Janu Anatolie în numele inculpatului, urmează a fi admis cu casarea parțială a deciziei și a sentinței în partea stabilirii pedepsei, în speță confirmându-se temeiul pentru recurs, prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, în sensul că s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale, cu aplicarea prevederilor și a art. 79 Cod penal, stabilindu-i inculpatului o pedeapsă echitabilă.

7. Conducându-se de prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

D E C I D E :

Admite recursul ordinar declarat de către avocatul Janu Anatolie în numele inculpatului, casează parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 31 martie 2021 și sentința Judecătorei Drochia /sediul Central/ din 19 ianuarie 2021, în cauza penală privind-l pe **Irimciuc Mihail XXXXX**, în partea stabilirii pedepsei, rejudecă cauza în această parte, pronunțând următoarea hotărâre:

Lui **Irimciuc Mihail XXXXX**, condamnat în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală și art. 79 Cod penal, i se aplică pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 1(un) an 6(șase) luni, cu executarea pedepsei în centrele de detenție pentru minori și tineri.

Termenul de executare a pedepsei de calculat din 12.10.2021 cu includerea în acest termen a termenului de arest preventiv și termenului pedepsei deja executate din 22.12.2020 până la 12.10.2021.

În rest se mențin prevederile deciziei atacate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **11 noiembrie 2021**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Timofti Vladimir

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena

Guzun Ion